



Minnesanteckningar

Läroarutbildningskonventets möte 20 april 2022

Zoom-möte

Närvarande

Ann Cathrine Andersson	Konstfack	
Jan Andersson		
Bodil Båvner	SKR	
Per Båvner	Läroarförbundet	
Boa Drammeh	Umeå universitet	
Jessica Eriksson	Karlstads universitet	
Annika Falthin	Kungliga Musikhögskolan	
Katarina Florin	Högskolan i Gävle	
Emelie Fransson	Läroarnas Riksförbunds studerandeförening	
Somia Freij	Sveriges kommuner och regioner	
Åsa af Geijerstam	Uppsala universitet	
Ulrika Göransson	Örebro universitet	
Per-Henrik Holgersson	Kungliga Musikhögskolan	
Ola Holmström	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Tony Ingemarsson	Karlstads universitet	
Åke Ingerman	Göteborgs universitet	
Erika Johansson	Konstfack	
Mare Johansson	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Jonas Jones	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Johanna Larsson	Högskolan Väst	
Anders Linde-Laursen	Malmö universitet	<i>ordförande</i>
Johan Linder	Läroarnas Riksförbund	
Anna Lindqvist	Umeå universitet	
Pia Lundquist Wannerberg	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Håkan Löfgren	Linköpings universitet	
Lena Löfgren	Högskolan Kristianstad	
Catharina Magnusson	Linköpings universitet	
Jenny Magnusson	Södertörns högskola	
Lena Manderstedt	Luleå tekniska universitet	
Madeleine Michaëlsson	Högskolan Dalarna	
Camilla Månsson Waldehagen	Mittuniversitetet	
Sinikka Neuhaus	Lunds universitet	
Mattias Nilsson	Högskolan i Halmstad	
Cathrine Norberg	Luleå tekniska universitet	<i>vice ordförande</i>
Hanna Palmér	Linnéuniversitetet	
Petra Pauli	Högskolan i Borås	
Kajsa Paulsson	Högskolan i Borås	
Arnold Pears	KTH	
Anders J. Persson	Södertörns högskola	
Karin Rudsberg	Örebro universitet	
Ulli Samuelsson	Jönköping University	
Margareta Serder	Malmö universitet	
Lena Sjöberg	Högskolan Väst	
Hanna Sveen	Stockholms universitet	
Henrik Svensson	Högskolan Kristianstad	
Maria Svensson	Göteborgs universitet	
Nina Thelander	Karlstads universitet	
Anna Tornberg	SKR	
Therese Welén	Mälardalens högskola	
Marie Öhman	Jönköping University	

1. Sammanträdets öppnande

Ordförande och vice ordförande hälsar ledamöterna välkomna.

2. Fastställande av dagordning

Anders Linde-Laursen tillför en övrig punkt på dagordningen och denna berör att han som ordförande för Lärarutbildningskonventet fått en förfrågan om samverkan från Arbetsgruppen för samordnad kommunikation kring lärarutbildningarna (ASKL). Anders påminner också om att den beräknade sluttiden för mötet är 15:00.

3. Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter framförs på minnesanteckningarna från föregående möte.

4. Val av justeringsperson

Ann-Cathrine Andersson från Konstfack utses att tillsammans med Anders Linde-Laursen justera mötesprotokollet.

5. Presentation av nya ledamöter

Emelie Fransson som är nytillträdd adjungerad ledamot i Lärarutbildningskonventet presenterar sig. Emelie har ersatt Lina Hading som ordförande för Lärarnas Riksförbunds studerandeförening.

Lärarutbildningskonventet har även en ny ledamot från Högskolan i Borås. Petra Pauli – som är högskolans proprefekt för utbildning – ersätter Peter Andersson Lilja och hälsas välkommen till konventet.

6. Meddelanden

6.1 Rapport från SUHF:s expertgrupp

Ordförande Anders Linde-Laursen rapporterar från två möten som SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning haft sedan föregående konventsmöte (11/3 och 1/4). Expertgruppen följer fortsatt utvecklingen kring genomförandet av den korta KPU:n. Dessutom har expertgruppen uppmärksammat och diskuterat slutredovisningen av försöksverksamheten med praktknära forskning (ULF). Linde-Laursen betonar att det finns ett stort samförstånd kring betydelsen av att lärosätena fortsatt är involverade i frågor som berör ULF. Inte minst framhålls vikten av en adekvat organisering på nationell nivå inför att verksamheten permanentas 2025. Vidare har expertgruppen diskuterat det pågående arbetet med att implementera det nationella professionsprogrammet för rektorer, lärare och förskollärare. I sammanhanget framhåller expertgruppen särskilt betydelsen av att verka för att lärosätenas roll i förhållande till programmet tydliggörs.

6.2 Ukraina

Expertgruppen diskuterade även den humanitära situationen i Ukraina med utgångspunkt i lärosätenas roll och vad lärosätena kan bidra med, med fokus på utbildningsmöjligheter för människor som flytt och stöd åt forskare och akademiker som kommit till eller undersöker möjligheter att komma till Sverige. Ordförande lyfte frågan om särskilda insatser görs vid något lärosäte.

6.3 Rapport i frågan om validering inom Lärarlyftet

Universitetskanslersämbetet har gjort bedömningen att det inte finns stöd i lärarlyftsförordningen för deltagare att tillgodoräkna sig kurser i uppdragsutbildningen genom tidigare utbildning eller yrkesverksamhet. Mot bakgrund av kritiska perspektiv på begränsningen är en ny förordning för lärarlyftet på gång som tillåter validering.

6.4 Avrapportering LUKs alumnenkät

Emil Bertilsson vid Uppsala universitet – som tidigare avrapporterat Lärarutbildningskonventets alumnenkät – är tillfrågad om att ta sig an uppdraget igen. Emil har tackat ja på LUKs förfrågan och i enlighet med när han senast genomförde uppdraget avlönas Emil för motsvarande en månads arbete av LUK. Uppdraget genomförs i höst och kommer att kunna avrapporteras tidigast under den senare delen av hösten.

6.5 Skandinavisk lärarutbildningskonferens 2023.

Lärarutbildningskonventets ordförande och sekretariat har haft två möten med Universitets- og høyskolerådet (UHR) i Norge och Læreruddannelsesnet i Danmark med fokus på genomförandet av en samorganiserad skandinavisk lärarutbildningskonferens under hösten 2023. Datum och tid för konferensen har satts till den 26/10 kl. 12:00 till den 27/10 kl. 12:00 och konferensen ska genomföras i Köpenhamnsområdet. I planeringen av konferensen ingår att möjliggöra nationella förmöten från den 25/10 till och med den 26/10 kl 12:00 och LUK kan om så beslutas genomföra ett konventsmöte i anslutning till den skandinaviska konferensen.

6.6 Finsk lärarutbildning i Sverige, rapport från seminarium 10 mars

Anders Linde-Laursen medverkade den 10 mars på seminariet/webbinariet ”Samarbete och konkurrens i nordisk lärarutbildning. Ett samtal om möjligheter till nordiskt samarbete i lärarutbildning och skolutveckling”. Arrangör för seminariet/webbinariet var Hanaholmen kulturcentrum i samverkan med Kulturfonden för Sverige och Finland. Linde-Laursen framhåller att flera intressanta frågor lyftes samtidigt som ett antal aspekter av planering och implementering ännu inte konkretiserats. Det senare gäller inte minst Uppsala universitet som part i samarbetet. Åsa af Geijerstam, som är en av lärosätets representanter i LUK, förtydligar att Uppsala universitet ännu inte tagit något beslut i ärendet och att ett rektorsbeslut är att vänta.

6.7 Rapport från SKR:s hearing om kompetensförsörjning i fritidshem, 11 mars

Bodil Båvner rapporterar från SKR:s hearing om kompetensförsörjning i fritidshem som genomfördes den 11 mars. Hearingen har sin bakgrund i diskussioner kring den framtida kompetensförsörjningen av personal inom fritidshem och SKR:s analyser kring problem med att det under långt tid har utbildats för få lärare i fritidshem för att komma till rätta med bristen på behörig personal. Hearingen samlade aktörer från en rad olika myndigheter, lärosäten, kommuner och fackliga organisationer som diskuterade lösningar och strategier gällande kompetensförsörjningsproblematiken avseende de olika yrkesgrupper som arbetar i fritidshemmet. Från Utbildningsdepartementet presenterades regeringens bild av behov och lösningar och regeringens särskilde utredare Kerstin Andersson presenterade den pågående offentliga utredningen om utökad rätt till fritidshem i termer av uppdrag och lägesbild. Därtill fördes olika panelsamtal mellan hearingens deltagare.

De flesta aktörer, även lärosätenas representanter, lyfte det påtagliga behovet av såväl mer forskning som forskarutbildad lärosätespersonal inom området. Från Utbildningsdepartementet framhölls att det för lärarutbildningarna som helhet är viktigare att öka genomströmningen än att särskilda medel till fler utbildningsplatser avsätts. Samtidigt uttrycktes från Universitetskanslersämbetets sida en vilja att stötta lärosäten som avser att etablera fritidslärarytbildning.

6.8 Uppdatering kring arbetet med den förkortade KPU:n

Håkan Löfgren, Linköpings universitet, uppdaterar konventet om arbetet med den förkortade KPU:n utifrån Linköpings universitets samordningsansvar för de 10 lärosäten som har fått i uppdrag att planera och genomföra utbildningen. Styrgruppen för samordningsarbetet har delgett departementet en rad olika behov av förtydliganden avseende förordningen som berör försöksverksamheten och mot den bakgrunden har också ett antal förändringar kommit till stånd. Däribland uppger förordningen numera att alla examina inom försöksverksamheten avläggs på grundnivå. Detta ägnas särskild uppmärksamhet eftersom det finns utbildningar inom området som varit sökbara inför höstterminen 2022 inom vilka examen uppges avläggas på avancerad nivå. Vidare presenteras preliminära uppgifter om sökmönster till försöksverksamheten och dessa antyder att en förhållandevis stor andel av de sökande är obehöriga och i jämförelse med tidigare år förefaller etableringen av försöksverksamheten sammanfalla med ett minskat söktryck till den reguljära KPU:n. I enlighet med tidigare konventsmöten framhålls dessutom betydelsen av att försöksverksamheten utvärderas av Universitetskanslersämbetet. Därtill lyfter styrgruppen betydelsen av att också att fördjupande forskningsinsatser kan riktas mot den pågående försöksverksamheten. Efter förfrågan följer Håkan Löfgrens presentation med utskicket av minnesanteckningar.

6.9 Lärarnas Riksförbunds förslag om kompletterande Lärarprogram

Johan Linder presenterar Lärarnas Riksförbunds förslag om kompletterande Lärarprogram i termer av bakgrund, förslaget som sådant samt exempel på reaktioner som det gett upphov till. Som viktig bakgrund anges att en rad alternativa utbildningsvägar har växt fram vid sidan av de reguljära lärarprogrammen och att detta kan medföra en rad olika problem för såväl lärosäten som för olika intressenter. Därför föreslår LR ett mera permanent alternativ till de reguljära lärarprogrammen som på sikt skulle kunna bedrivas i en samlad form och ersätta varianter som t ex KPU, ULV och VAL. I skissen på hur ett sådant skulle kunna se ut inbegrips behörighetsprövning samt utbildningsinnehåll i termer av såväl högskoleförlagda utbildningsinslag som VFU. Dessutom ingår studie- och yrkesvägledning som ett kontinuerligt utbildningsinslag.

Sedan förslaget tillkomst har det diskuterats inom en rad olika forum och frågan har lyfts inom gemensamma partsarbeten med SKR. Efter förfrågan följer Johan Linders presentation med utskicket av minnesanteckningar.

7. Inför LUKs vårkonferens i Falun

Madeleine Michaëlsson, Högskolan Dalarna, informerar inför Lärarutbildningskonventets vårkonferens som äger rum i Falun den 8/6–9/6. Temat för konferensen är samverkan, vilket kommer att belysas utifrån en rad olika synvinklar och med utgångspunkt i såväl föreläsningar som träffar i mindre grupper som syftar till erfarenhetsutbyte kring samverkan inom lärarutbildningsområdet.

Konferensanmälan har via Lärarutbildningskonventets gått ut till såväl LUKs lärosätesrepresentanter som till konventets adjungerade ledamöter. Med anledning av temat välkomnas också andra relevanta nätverk med direkt anknytning till lärarutbildningsområdet. Utbildningsministerns statssekreterare Samuel Engblom är inbjuden och kommer att medverka under någon del av konferensen.

Eventuella frågor gällande konferensen ställs till Madeleine Michaëlsson (mmh@du.se) eller Sofia Walter (swl@du.se) vid Högskolan i Dalarna.

8. Lärarutbildningskonventets riktlinjer, förslag på revidering/uppdatering (Bilaga 1)

Inför föreliggande möte har ledamöterna tillsänts förslag på reviderade riktlinjer för Lärarutbildningskonventet. Förslaget har formulerats mot bakgrund av gruppdiskussioner inom konventet, kommentarer från ledamöterna på tidigare förslag samt beredning i LUKs arbetsutskott. Efter Anders Linde-Laursens förfrågan beslutas att förslaget som presenterats inför mötet antas och att LUKs riktlinjer uppdateras i enlighet med detta.

9. Utökade kostnader kring införandet av övningskolor

Som en uppföljning från föregående LUK-möte formulerar Maria Svensson tillsammans med Åke Ingerman ett lärosätesgemensamt problem som berör kostnader avseende införandet av övningskolor. Bakgrunden till frågeställningen står att finna i att en utökad samverkansgrad med skolhuvudmännen

också leder till högre kostnader och när försöksverksamheten med övningsskolor permanentas ställs lärosätena inför en situation där ingen ersättning utgår för det extraarbete som verksamheten med övningsskolor innebär. Med detta framhålls också betydelsen av att inom LUK ha en lärosätsgemensam och jämförande diskussion avseende finansieringen av verksamheten med övningsskolor. Tre frågor specificeras:

- 1) Uppfattar andra lärosäten att övningsskolor innebär utökade kostnader?
- 2) Finns det differentieringar av VFU ersättning?
- 3) Finns intresse och möjligheter från skolhuvudmän att avsätta medel till arbetet med övningsskolor?

Från ledamöterna uttrycks en samsyn om att frågan är viktig och intressant att ta upp för jämförande diskussioner på en lärosätesövergripande nivå. Mot den bakgrunden föreslås att en mindre grupp av lärosätesrepresentanter har ett möte som initialt tar sikte mot att diskutera möjligheter till jämförelser mot bakgrund av lärosätenas olika redovisningssystem. Utöver Göteborgs universitet, som initierat frågeställningen, anmäler Malmö universitet, Linköpings universitet, Jönköping University, Högskolan Dalarna samt Karlstads universitet sitt intresse av att medverka. Malmö universitet tar sig an uppgiften att vara sammankallande.

10. Övriga ärenden

Anders Linde-Laursen informerar om att han som ordförande för Lärarutbildningskonventet fått en förfrågan om samverkan från Arbetsgruppen för samordnad kommunikation kring lärarutbildningarna (ASKL). Bakgrunden till frågan är att ASKL ser konventet som ett möjligt forum för att hålla sig uppdaterade i frågor som diskuteras kring lärarutbildningar på lärosätesnivå. Efter diskussion beslutas att frågan bereds i arbetsutskottet som sedan återkopplar till konventets ledamöter under ett kommande konventsmöte.

11. Mötet avslutas

Ordföranden tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Minnesanteckningar förda av Ola Holmström (Malmö universitet)

Justerade av Anders Linde-Laursen (ordförande) och Ann-Cathrine Andersson (Konstfack)